

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. september 2022
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: KLU
Sagsnr.: 2022-0030-7979
Dok.: 2557309

Besvarelse af spørgsmål nr. 1263 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1263 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. august 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1263 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 30. august om retshjælp redegøre for sin holdning til at ændre de gældende regler om retshjælp, der blev indført i 2007, til også at omfatte sager, der behandles ved forvaltningsmyndigheder, da dette område blev undtaget ved lovændringen i 2007?”

Svar:

Reglerne om offentlig retshjælp indebærer, at staten yder tilskud til, at den enkelte borger kan modtage juridisk rådgivning forud for, at en sag eventuelt indbringes for domstolene. Rådgivningen kan enten ydes af advokater eller af retshjælpsinstitutioner (advokatvagter og retshjælpskontorer).

Der findes tre niveauer for retshjælp. Det drejer sig om helt grundlæggende mundtlig rådgivning (trin 1), rådgivning ud over helt grundlæggende mundtlig rådgivning (trin 2) og rådgivning i forbindelse med forligsforhandlinger (trin 3).

Det følger af retsplejelovens § 323, stk. 2, at enhver har ret til vederlagsfri retshjælp på trin 1 vedrørende ethvert retsspørgsmål.

Af retsplejelovens § 323, stk. 3, fremgår det, at den, der opfylder de økonomiske betingelser efter § 325, har ret til delvis vederlagsfri retshjælp på trin 2. Når der foreligger en tvist, og der skønnes at være udsigt til, at sagen ved yderligere bistand fra en advokat vil kunne afsluttes forligsmæssigt, har den pågældende endvidere ret til delvis vederlagsfri retshjælp på trin 3. Retsplejelovens § 323, stk. 4, undtager visse sager fra retshjælp på trin 2 og 3. Det gælder bl.a. sager, der angår eller er under behandling ved en forvaltningsmyndighed eller et privat tvistløsningsorgan, der er godkendt af erhvervsministeren, jf. § 323, stk. 4, nr. 4. Der kan dog gives retshjælp på trin 2 og 3 ved klage over en forvaltningsmyndigheds afgørelse, jf. § 323, stk. 5.

De nugældende regler om offentlig retshjælp og fri proces blev i hovedtræk indført med virkning fra den 1. januar 2007 (ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces)). Lovændringerne

svarede i det væsentlige til Retsplejerådets forslag til ændringer i betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene).

Det fremgår af bemærkningerne til retsplejelovens § 323, at bestemmelsen i stk. 4, nr. 4, er begrundet i, at forvaltningsmyndigheder efter forvaltningslovens § 7 yder vejledning og bistand inden for deres sagsområde, og at godkendte private klage- eller ankenævn (nu private tvistløsningsorganer) ligeledes yder vejledning og bistand i forbindelse med sager inden for deres område. Det fremgår også af bemærkningerne, at de undtagne sager efter § 323, stk. 4, svarer til de sager, der allerede inden loven var undtaget fra retshjælp. Der kan henvises til Folketingstidende 2004-05, tillæg A, side 5557-5558.

Jeg kan desuden oplyse, at der er nedsat et lovforberedende udvalg (Udvalget om retshjælp og fri proces), som skal gennemgå de ordninger, der gælder i dag for retshjælp og fri proces, og komme med anbefalinger til, hvordan ordningerne kan gøres bedre. Udvalgets overvejelser og anbefalinger skal tage udgangspunkt i, at personer med mindre gode økonomiske forhold skal have mulighed for at føre retssag på linje med dem, der har bedre økonomiske forhold. Udvalget skal bl.a. overveje behovet for ændringer i relation til spørgsmålet om, hvilke sagstyper der er eller bør være omfattet af adgang til offentlig retshjælp og fri proces, herunder sager, der er under behandling ved forvaltningsmyndigheder. Udvalget skal så vidt muligt afslutte arbejdet senest sommeren 2023.

Jeg vil afvente udvalgets anbefalinger, før jeg tager nærmere stilling til behovet for at ændre de gældende regler om adgangen til offentlig retshjælp i sager, der er under behandling ved forvaltningsmyndigheder.